

rådets enhälliga tillstyrkan, förut fattade beslut uppsatt förslag till Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen angående anvisande af anslag åt Arméförvaltningen för år 1879.

Kongl. Maj:t täcktes, uppå Statsrådets underdåniga tillstyrkan, i nåder gilla berörda förslag, sådant det finnes här vid protokollet fogadt, samt förordna, att nådig Proposition i ämnet skulle i enlighet dermed till Riksdagen aflätas.

Ex protocollo
N. C. Arvidsson.

N:o 28.

Ank. till Riksd. Kansli den 10 April 1878, kl. 11 f. m.

Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen, med förslag till förordning angående upphäfvande af Ridderskapet och Adelns rätt att göra utpantning hos sina frälsebönder; Gifven Stockholms Slott den 5 April 1878.

Enligt sista momentet i 13 § af Förordningen om nya utsökningslagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 10 Augusti 1877 har bland de utsökningsväsendet rörande äldre stadganden, hvilka ej skola anses upphäfdade genom nya utsökningslagen, blifvit upptaget hvad i 18 punkten i Ridderskapet och Adelns privilegier den 16 Oktober 1723 samt i Kongl. Kungörelsen angående förändringar och jemkningar i Riksståndens privilegier den 6 April 1810 stadgas angående

Ridderskapet och Adeln rätt att göra utpantning hos sina frälsebönder. Ifrågavarande frälseman tillkommande rätt, hvilken kan af honom utöfvas endast i det fall, att han är egare af frälsejord och emot den, som denna hans jord innehar, samt endast afser räntor, utskylder, eller hvad frälsebonde efter laga syn för husröta och eljest ostridigt kan vara skyldig, torde under senare tider ej hafva blifvit synnerligen anlita. Efter de förändringar, som sedan nämnda privilegiers utfärdande skett i afseende å rättigheten att besitta frälsejord samt de inskränkingar, som blifvit gjorda i sjelfva den genom privilegierna frälsemannen tillagda utpantningsrätten, synes ock densamma, då genom nya utsökningslagen erforderliga förbättringar i det allmänna exekutiva förfarandet blifvit införda, icke vidare för innehafvaren af denna rätt medföra någon fördel eller i öfrigt vara af den betydelse, att något skäl skulle förefinnas att jemte nya utsökningslagen bibehålla ifrågavarande undantagsstadganden.

I sammanhang med förslaget till nya utsökningslagen hade ock af Nya Lagberedningen blifvit uppgjort förslag till förordning angående upphäfvande af Ridderskapet och Adelns ifrågavarande utpantningsrätt, och Högsta Domstolen, som öfver detta förslag hördes, lemnade detsamma utan anmärkning, men då berörda fråga var af beskaffenhet att erfordra bifall af Ridderskapet och Adeln, och lagtima Adelsmöte ej skulle sammanträda förr än innevarande år, fann Kongl. Maj:t, som ej ansåg lämpligt att blott för detta ärende sammankalla urtima Adelsmöte, ej skäl att vid 1877 års riksdag samtidigt med förslaget till nya utsökningslagen äfven framlägga berörda särskilda författningsförslag.

Sedan emellertid Kongl. Maj:t i nådig skrifvelse af den 18 sistlidne Januari till årets Adelsmöte infortrat Ridderskapet, och Adeln yttrande, huruvida Ridderskapet och Adeln för sin del godkände ett förslag till förordning, hvarigenom, med upphäfvande af ofvan omförmälda sista moment i 13 § af Kongl. Förordningen den 10 Augusti 1877, förklarades, att hvad i 18 punkten i Ridderskapet och Adeln privilegier den 16 Oktober 1723 samt i Kongl. Kungörelsen den 6 April 1810 funnes stadgadt, angående Ridderskapet och Adeln rätt att göra utpantning hos sina frälsebönder, upphört att gälla, samt Ridderskapet och Adeln i underdånig skrifvelse den 26 sistlidne Mars tillkännagifvit sitt bifall till samma förslag, vill Kongl. Maj:t, på det tillämpningen af nämnda undantagsstadgande må upphöra samtidigt med nya utsökningslagens trädande i kraft, nu, med öfverlemnande af de i Högsta Domstolen och Statsrådet

angående denna fråga hållna protokoll, enligt 87 § Regeringsformen föreslå Riksdagen antagande af följande förslag till förordning:

»Med upphäfvande af sista momentet i 13 § af förordningen om nya utsökningslagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall den 10 Augusti 1877 förordnas, att hvad i 18 punkten i Ridderskapet och Adels privilegier den 16 Oktober 1723 samt i Kongl. Kungörelsen den 6 April 1810 finnes stadgadt, angående Ridderskapet och Adels rätt att göra utpantning hos sina frälsebönder, upphört att gälla.

Denna förordning träder i kraft den 1 Januari 1879».

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

O S C A R.

Louis De Geer.

Utdrag af protokollet öfver Justitiedepartementets-ärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i Statsrådet å Stockholms Slott den 9 Juni 1876,

i närvaro af:

Hans Excellens Herr Statsministern Friherre *De Geer*,
 Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena *Björnstjerna*,
 Statsråden: Friherre *Alströmer*,
 Friherre *von Otter*,
Forssell.

Herr Statsministern och Chefen för Justitie-departementet anmälde i underdånighet:

Nya Lagberedningens underdåniga skrifvelse den 7 innevarande månad, hvarmedelst öfverlemnats af Beredningen utarbetade förslag dels till ny Utsökningslag, dels ock till särskilda förordningar.

- a) om samma lags införande och hvad i afseende derå iakttagas skall;
- b) angående upphäfvande af Ridderskapets och Adelns rätt att göra utpantning hos sina frälsebönder; och
- c) angående stämmingsmän;

jemte motiv till ofvanberörda förslag äfvensom särskilda af Beredningens ledamöter t. f. Byråchefen m. m. A. Östergren, Hofrättsassessoren C. G. A. Örbom och Professoren doktor L. Annerstedt afgifna yttranden.

Hans Maj:t Konungen förordnade, i enlighet med Statsrådets tillstyrkan, att öfver ifrågavarande lagförslag Högsta Domstolens utlåtande skulle, för det ändamål § 87 Regeringsformen omförmäler, genom note ur protokollet infordras.

Ex protocollo

Th. Wilh. Malm.

*Transsumt af protokollet öfver lagärenden, hållet uti Kongl. Maj:ts
Högsta Domstol Tisdagen den 31 November 1876.*

Andra rummet.

Närvarande:

Justitieråden: *Södergren,*
Friherre Leuhusen,
Rabe,
Huss,
von Segebaden,
Svedelius.

Sedan, till följd af Högsta Domstolens beslut den 18 och den 24 sistlidne Augusti, Nya Lagberedningens underdåniga förslag till 1:o Ny Utsökningslag, 2:o Förordning om Nya Utsökningslagens införande och hvad i afseende derå iakttagas skall, 3:o Förordning angående upphäfvande af Ridderskapets och Adelns rätt att göra utpantning hos sina frälsebönder, och 4:o Förordning angående stämmingsmän, för närmare granskning cirkulerat mellan Högsta Domstolens vid föredragningen närvarande ledamöter, bland hvilka emellertid Justitierådet Cramér med döden afgått, blef detta ärende af Högsta Domstolens ofvan antecknade ledamöter företaget till slutlig behandling; varande omförmälda förslag bilagda detta protokoll.

3:o.

Förslag till Förordning angående upphäfvande af Ridderskapets och Adelns rätt att göra utpantning hos sina frälsebönder;

lemnades af Högsta Domstolen utan anmärkning.

Slutligen blef Högsta Domstolens nu anförda protokoll uppläst och justeradt.

Ex protocollo
E. Adlersträhle.

Förslag

till

Förordning angående upphäfvande af Ridderskapets och Adelsns rätt att göra utpantning hos sina frälsebönder.

Härigenom förordnas att hvad i 18 punkten i Ridderskapets och Adelsns privilegier den 16 Oktober 1723 samt i Kongl. Kungörelsen den 6 April 1810 finnes stadgadt, angående Ridderskapets och Adelsns rätt att göra utpantning hos sina frälsebönder, upphört att gälla.

Vidimeras

ex officio

C. F. W. Lamberg.

*Utdrag af protokollet öfver Justitiedepartements-ärenden, hållet in-
för Hans Maj:t Konungen i Statsrådet å Stockholms
Slott den 5 April 1878,*

i närvaro af:

Hans Excellens Herr Statsministern Friherre *De Geer*,
Hans Excellens Herr Ministern för utrikes ärendena *Björnstjerna*,
Statsråden: Herr *Lagerstråle*,

Thyselius,

Carlson,

Friherre *Alströmer*,

Lovén,

Friherre *von Otter*,

Forssell,

Rosensvärd,

Justitieråden: *Naumann*,

Östergren.

Herr Statsministern och Chefen för Justitie-departementet anmälde i underdånighet, att sedan Kongl. Maj:t, af anledning Statsrådsprotokollet öfver Justitiedepartements-ärenden för den 18 sistlidne Januari utvisade, genom nådig skrifvelse af samma dag begärt Ridderskapets och Adeln yttrande, huruvida Ridderskapet och Adeln för sin del godkände ett i berörda protokoll och skrifvelse intaget förslag till Förordning, angående upphäfvande af Ridderskapets och Adeln rätt att göra utpantning hos sina frälsbönder, hade Ridderskapet och Adeln uti underdånig skrifvelse den 26 sistlidne Mars gifvit tillkänna, att Ridderskapet och Adeln funnit skäligt för sin del godkänna ifrågavarande förslag till Förordning;

Och täcktes, på hemställan af Herr Statsministern och Statsrådets öfrige ledamöter, Hans Maj:t Konungen förordna, att nådig proposition af den lydelse, bilagan till detta protokoll* utvisar, skulle till Riksdagen aflåtas.

Ex protocollo

Th. Wilh. Malm.